

DÉLVIDEK

Z O M B O R, 1942 június 10.
Csihás Benő u. 3. II. évfolyam, 128. sz.FŐSZERKESZTŐ:
ILLÉS SÁNDORElőfizetés 1 óra 2.50, negyedévre 7.20 Pengő.
Levélclim: Zombor, p. t. 45. Tel. 207. Csekk. 74.050

A JAPANOK PARTRASZALLTAK AZ ALEUTI SZIGETEKEN

A Midway körüli tengeri csatában két amerikai repülőgépanyahajó süllyedt el és 120 amerikai repülőgép pusztult el – Japán részről egy repülőgéphordozó elsüllyedt, egy másik anyahajó és egy cirkáló pedig megrongálódott – A keleti arcvonalon Szebasztopolnál és Volchovnál folynak a heves harcok, nagy német támadás indult Leningrád és a Valdai fennsík között

A hadszínterek eseményei közül az a japán jelentés emelkedik ki, amely az Aleutákon történt japán partraszállásról és a csendesóceáni japán–amerikai tengeri csata mérlegéről számol be. Az Aleuti szigetcsoporthoz tartó amerikai támaszpontjainak megszállásával japán olyan nagyjelentőségű támaszpontokhoz jutott, amelyek ugródeszkát alkotnak Alaszka és az amerikai földrész megrohanására.

A kínai arcvonalon nagy eredménnyel folyik a japán támadás. A legújabb jelentések arról számolnak be, hogy a japánok Jünnan tartományban teljesen felmorzsozták a 36. és a 88-ik kínai hadosztályokat. Más arcvonalakon is súlyos véres veszteségeket szenvedtek a csungkingi csapatok. A japán előnyomulás valamennyi arcvonalszakaszon tart.

Keleten

A szerdai jelentések szerint Szebasztopolnál, Volchovnál és a Leningrád-Valdai sík közötti területen folynak a leghevesebb harcok.

Svájci lapjelentések szerint Szebasztopol vidékén az utóbbi 24 órában váltak rendkívül hevesekké a küzdelmek. A szovjet csapatokat elkeseredett ellenállásra hajszolják, a németek pedig a nehéz fegyverek tömegével nagy erővel támadják a jól kiépített erődrendszert. A szovjet csapatok — amelyek teljesen körül vannak zárva, — nagy veszteségeket szenvedtek és nem tudják pótolni veszteségeiket, úgyhogy ellenállásuk hiábavaló emberpazarlás. Ezen az utolsó krími szovjet támaszponton erdős, sziklás, nehéz terepen folyik a küzdelem. A Szovjet felhasználta a természetadta lehetőségeket és az erődök sorozatával tüzdelté tele ezt a vidéket. A németek tüzéségi és légi bombázás után rohamcsapatos vállalkozásokkal sorra foglalják el és semmisítik meg a szovjet erődöket. A nagyarányú tüzéségi és légítámadások jelentős mértékben megkönnyítik a német–román gyalogság vállalkozásait.

A német bombázók igen sok rakfárt, tehervonatot, repülőgépszínt és más katonai berendezést semmisítettek meg a szebasztopoli körzetben.

A Bud. Tud. berni jelentése arról ad hírt, hogy megélenkült a harci-tevékenység a Moszkvától nyugatra fekvő vidéken is. A németek Leningrád és a Valdai fennsík közötti térségben nagy erővel indították meg támadásukat.

A Német Távirati Iroda híre szerint a német zuhanóbombázó kötelékek nagy eredménnyel támadták a szovjet célpontokat és csapatösszevonásokban, katonai táborokban, katonasággal megrakott helységeken, raktárakban, utánpótlási vonalakban és vasuti berendezésekben végeztek nagy pusztításokat.

Német harci gépek eredményesen támadták az angol célpontokat is, a felderítők pedig széleskörű vállalkozásokat hajtottak végre az angol

vizeken és a szárazföldön. Németországot szerdára virradóra nem érte angol támadás. Angol légitörzsek kísérletet tettek arra, hogy berepüljenek a Német öböl fölé, erős német légikötelékek azonban visszafordulásra kényszerítették őket, még mielőtt elérhették volna a partvidéket.

Északafrikában

három hete változatlan heveséggel tartanak a harcok. A zürichi sajtó

Német hadijelentés

Berlin, június 10.

A vezéri főhadiszállás szerdai hadijelentése közli, hogy a Szebasztopol előtt harcoló német csapatok további szovjet erődöket vettek be.

Az Ilmen tótól délkeletre lévő arcvonalszakaszon német csapatok 483 szovjet megerősített állást semmisítettek meg.

Volchov vidékén az ellenség összpontosított támadásokat intézett egy német hidőrállás ellen, a német csapatok azonban az ellenség valamennyi támadását annak véres veszteségei mellett visszaverte. A hidőrád védői 24 szovjet páncélost semmisítettek meg.

Északafrikában tovább tartanak a heves harcok. Az angolok ellentámadásait visszaverték a tengelycsapatok.

A német légitörzsek hatalmas arányú támadásokat intéztek Great Yarmouth angol kikötő ellen.

Német buvárhajók az Atlanti óceánon újabb 8 ellenséges hajót süllyesztettek el 41.000 tonna vízkiszorítással. Elsüllyesztettek egy órhajót is, egy nagy hajót pedig megrongáltak.

A kanadai partok előtt német tengeralattjárók ágyutűzzel elsüllyesztettek két halászhajót.

Az afrikai harcok

Róma, június 10.

Az olasz főhadiszállás szerdai hadijelentése közli, hogy Északafrikában a marmaricai arcvonalon elkeseredett harcok folynak. Az ellenség páncélosok támogatásával végrehajtott ellentámadásai kudarcba fulladtak. Az angolok súlyos és véres veszteségeket szenvedtek.

A német és olasz légitörzsek nagyarányú tevékenységet fejtettek ki az arcvonal felett. Szüntelenül támadták az angol ellenállási fészkeket és ellátási oszlopokat. A vadászgépek győzelmes légi harcokban 17 ellenséges gépet lőttek le, két olasz gép nem tért vissza.

Az olasz légitörzsek bombázták a máltai Miceba és La Venezia katonai célpontjait. Az itt lefolyt légi harcokban 5 brit gép semmisült meg.

Az angolok ismét bombákat dobtak Taramata polgári negyedeire. Három ház összeomlott. A támadásnak 20 halott és 74 sebesült áldozata van a polgári lakosság soraiból. A lakosság fegyelmetlenül viselkedett a támadás alatt.

Az olasz tengeralattjárók újabb eredményeket értek el az Atlanti óceánon és elsüllyesztettek öt ellenséges hajót összesen 38.000 tonna vízkiszorítással. Ebből 28.000 tonna kőolajszállító hajó volt.

lairói értesülései úgy tudják, hogy Rommel tábornagy páncélosai fokozták tevékenységüket és félkörben sorakoznak fel az angol állások ellen. A déli szárnyon harcoló degaullista csapatok parancsnokát, akinek seregeit körülzárták, megadásra szólították fel. A német-olasz légitörzsek főlénye itt is jelentős mértékben érzeti hatását. Az angolok — a német és olasz jelentések szerint — eredménytelen ellentámadásokkal kísérleteztek. A jelentések erről nem szólnak, valószínű azonban, hogy bekerített egységek kimentése céljából indultak az angol támadások.

Jelentős új háborús eseményről ad hírt az olasz Giornale d'Italia. A Mussolinihez közelálló lap szerint az olasz hadihajók elindultak az orosz vizekre, hogy a német hadiflottával karöltve harcoljanak a Szovjet ellen.

Egyébként most két éve, hogy Olaszország hadbalépett. Az egész olasz és német sajtó méltatja ebből az alkalomból azokat az eredményeket, amelyeket Olaszország a két éves hadviselés alatt elért. Olasz részről hangsúlyozzák, hogy az ország erősebb, mint a hadbalépéskor volt és szilárd elhatározása a végső győzelem minden körülmények között való kivívására.

Berlin

cáfolja azt a külföldön elterjedt hírt, mintha a háromhatalmi egyezmény aláíró államai értekezletre ülnének össze. A MTI híre szerint a Wilhelmstrassen újságírók kérdésére kijelentették, hogy ezek a hírek nem felelnek meg a valóságnak és a külföldi találgatások sorába sorozhatók. Természetes, hogy a háromhatalmi egyezmény államai szoros kapcsolatban állanak egymással és sürűn kerül sor eszmecsereire egyes államok között. A háromhatalmi egyezmény valamennyi állama közös értekezletének híre valószínűleg arra vezethető vissza, hogy több ország berlini követé Bécskébe utazott a sebesültek hangversenyére, amiből téves következtetéssel szenzációt szimatolnak a külföldön.

Az egyéb hírek közül megemlítjük, hogy az cseh-morva védnökség területén újabb 41 halálos ítéletet mondtak ki. A prágai rögtönítélő bíróság 24, a brünni pedig 17 embert ítél halálra, mert dicsérték a Heydrich elleni merényletet vagy fegyvert rejtettek. A kivégzettek között van a cseh statisztikai hivatal elnöke és egy miniszteri osztályfőnök is.

Ára 10 fillér

Japán megvetette lábát az Aleutákon!

Az Alaszka felé hidat képező szigetcsoport több amerikai támaszpontján partraszálltak a japánok

Tokió, június 10.

Hivatalos japán közlemény adja hírül, hogy japán csapatok a tengeri és légi erők támogatásával partraszálltak az Aleuti szigetcsoporton és a szigetcsoport több amerikai támaszpontját megszállták.

A japánok bombázzák a kínai csapatokat és utánpótlási vonalakat

Tokió, június 10.

A Domei iroda jelentése szerint a japán légi erők nagy hatással bombázták a Csucsautól északnyugatra lévő kínai csapatokat és megse-

misítették a Hukien tartományban fekvő Puc-seng város katonai berendezéseit. A várostól nem messze 45 tehergépkocsiból álló kínai oszlopot vertek szét a japán légi erők.

Olaszország erősebb, mint a hadbalépéskor volt

Róma hadbalépésének évfordulója

Róma, június 10.

Az olasz nép ma ünnepli Olaszország hadbalépésének évfordulóját. Két teljes éve, hogy Olaszország Németország oldalán beavatkozott a háborúba. Ebből az alkalomból a Stefani iroda hosszabb jelentést közöl. Olaszország népe — közli az olasz hírszolgálati iroda — büszkén üli meg a hadbalépés évfordulóját és minden eddiginél nagyobb elszántsággal kész a háború folytatására és a végső győzelem kivívására. Olaszország ma, kétévi hadviselés után, erősebb mint hadbalépéskor volt, annak ellenére, hogy bizonyos veszteségeket szenvedett, amelyek elkerülhetetlenek voltak. Az olasz hadiipar teljes erővel működik, a termelést tökéletesen megszervezték.

Az ország pénzügyi helyzete is rendezett. A nép kölcsönjegyzéseivel maga finanszírozza a háborút. Az élelmiszerkorlátozásokat a legteljesebb fegyvellemmel viseli el az olasz nép, mert tisztában van azzal, hogy ez a harc döntő küz-

delme, amely az ország sorsát és jövőjét hosszú időre megszabja. Az olasz nép most mélyes hálával gondol a Ducera, erre a nagy olaszra, aki mindent megtett a béke megmentése érdekében, amikor pedig a helyzet ezt szükségessé tette, bátran kimondotta a hadbalépést és elszántan vezeti népét a győzelemre.

Berlini jelentés közli, hogy a német sajtó nagy cikkeiben emlékezik meg Olaszország hadbalépésének évfordulójáról és visszaillesztést vet a tengely megvalósulása körülményeire. Valamennyi lap kiemeli Olaszország hősi küzdelmét és rendíthetetlen győzniakarását.

A Völkischer Beobachter rámutat arra, hogy a versaillesi szerződés, amely Németország elpusztítására törekedett, Olaszországot szorossra akarta juttatni. A két nemzet egymásratalálása és baráti együttműködése lehetővé tette a versaillesi bilincsek szétörését és megteremtette a jobb világrend előfeltételeit.

Két repülőgépanyahajót, egy nagy szállítóhajót és 134 repülőgépet vesztett Amerika a csendesóceáni csatában

Tokió, június 10.

A japán főhadiszállás közli, hogy a japán haditengerészeti erők meglepetésszerű támadást intéztek Dutch Harbour és Midway sziget ellen és súlyos károkat okoztak az ellenség hajóhadának, valamint nagy pusztításokat végeztek katonai berendezésekben.

A Midway körül lezajlott tengeri ütközet során két amerikai repülőgépanyahajót süllyesztettek el a japánok és 120 amerikai repülőgépet lőttek le. Dutch Harbour előtt egy nagy amerikai szállítóhajó süllyedt el, 14 amerikai repülőgép pedig légiharcban pusztult el. A japánok nagy kőolajtartályokat is levegőberopítottak.

A japán veszteség 1 repülőgépanyahajó. Egy kisebb japán anyahajó és 1 cirkáló megsérült, 35 japán repülőgép nem tért vissza.

A NÉMET—TÖRÖK KAPCSOLATOK

A német—török barátsági egyezmény fennállásának június 18-án lesz az első évfordulója. Ebből az alkalomból a Transkontinent Press isz-

tanbuli tudósítója hosszabb jelentést közöl, amely felsorolja azokat az eredményeket, amelyekhez az egyezmény vezetett. Ezek között a legfeltűnőbb az a most megkötött hitelegyezmény, amelyben Németország kötelezi magát, hogy mezőgazdasági termékek ellenében százmillió márkáért hadianyagot szállít Törökországnak. Ilyen természetű szerződéseket — írja a TP tudósítója — háborus időkben csak abban az esetben köthetnek egymással az államok, ha biztosak abban, hogy bizhatnak egymásban. De a baráti egyezmény megkötésének első évfordulója időben egybeesik egy másik eseménnyel is, amely ugyancsak alkalmas arra, hogy szorosabbá tegye a török—német viszonyt — folytatja a jelentés — és ez az esemény a bolgár—török vasútforgalom újbóli megindulása. Ez az egyetlen vasútvonal köti ugyanis össze Törökországot Európával. A balkáni hadjárat elején — mint később kitént teljesen szükségtelenül — felrobbantották a Marica folyó fölött vezető vasúti hidat s ennek következtében több mint egy évig szünetelt ezen a vonalszakaszon a közlekedés. Ez az esemény azonban színbőlum arra nézve is, hogy időközben milyen kedvezően alakult a német—török viszony. Német mérnökök építették fel újból azt a hidat, amelyet a török utászok hazájuk biztonsága érdekében felrobbantottak és éppen az az elszántság felrobbantott hidat teszi majd lehetővé a németeknek, hogy rövid úton leszállítsák azokat a fegyvereket, amelyekre Törökországnak sürgős szüksége van.

ELTEMETTÉK HEYDRICHET

(Német TI). Az új birodalmi kancellári palota mozaiktermében a Führer jelenlétében folyt le Reinhardt Heydrich SS-főcsoportvezető, helyettes birodalmi védnök ünnepélyes gyászszert-

A R E N A M O Z I
TELEFON: 328

PÉNTEK—HÉTFŐ

Páratlanul izgalmas kalandok.

Nevadai hajtóvadászat

Főszerepben:
FRANCHOT TONE, PEGGY MORAN,
BROD CRAWFORD

Pótműsor: magyar és olasz híradók.

tartása. A gyászszertartáson résztvett a nemzetiszocialista állam, párt és véderő valamennyi vezetője, valamint az SS és a rendőrség egész vezetősége. A szertartáson dr. Hácha államelnök is résztvett.

A Führer gyászbeszédében az egyik legjobb nemzetiszocialistának, a németbirodalmi gondolat egyik legerősebb védőjének és a nagy-német birodalom ellenségei egyik legnagyobb ellenfelének nevezte az elhunyt főcsoportvezetőt. Heydrich — hangsúlyozta Hitler — a nagy-német birodalom megtartásáért és biztosításáért halt vértanuhalált.

A Führer — megemlékezését követően — az elhunyt koporsójára tette a Németbirodalom által adományozható legnagyobb kitüntetést: a Német Rend legmagasabb fokát, amelyet eddig csak a szintén elhunyt dr. Todt birodalmi miniszter kapott meg és az „Ich hatt einen Kameraden” hangjai közepette koszorút helyezett el a ravatalon.

Ezután Himmler mondott beszédet, majd Berlin lakosságának nagy részvéte mellett az Invalidusok Temetőjébe szállították Reinhardt Heydrich földi maradványait és ott katonai tiszteletadás közepette elföldelték a koporsót.

NAGY TENGERI ÜTKÖZET DUTCH HARBOURNÁL

(Bud. Tud). Pearl Harbourból jelentik, hogy a Csendes-óceán köddel borított északi vizein japán és amerikai haditengerészeti egységek Dutch Harbour magasságában ütközetet vívnak. Egy későbbi jelentés szerint a Dutch Harbournál folyó csata még tart, a harcok eddigi eredményeiről azonban még semmi közelebbi adatot nem lehet szerezni.

A HAJÓVESZTESÉGEK NYILVÁNOSSÁGRA HOZATALÁT KÖVETELI AZ ANGOL SAJTÓ

A Német Távirati Iroda idézi a svéd sajtó londoni jelentéseit, amelyek szerint a nagy angol lapok azt követelik, hogy Anglia ne titkolja el hajóvesztéseit, hanem hetenként egyszer adjon ki összefoglaló jelentést az elsüllyesztett hajókról. A Daily Mail szerint az atlanti csata valamennyi hadszíntérnél fontosabb, mert ha Németországnak sikerül megszereznie a tengeri uralmat, Anglia máris elveszítette a háborút. Amerikából állandóan nyugtalanító hírek érkeznek, amelyek azt mutatják, hogy a szövetségesek jóval több hajót veszítenek el, mint amennyit építeni tudnak, ezzel szemben Németország sokkal több tengeralattjárót épít, mint amennyit buvárhajóiból az angolszászok elsüllyesztenek.

A nagyvilágból

A Führer megleghangu táviratban üdvözölte Schwing von Krossigh gróf pénzügyminisztert, abból az alkalomból, hogy tíz éve irányítja a birodalom pénzügyeit.

Rómában fényes ünnepség keretében tartották meg a negyedik haditengerészeti napot. Az ünnepségen Viktor Emánuel császár és király és Mussolini miniszterelnök is résztvett.

Boliviába érkezett az a hajó, amely a tengelyhatalmak ottani diplomáciai tisztviselőit Európába szállítja, hogy kicseréljék őket az Európából távozó bolíviai állampolgárokkal.

Churchill kijelentette, hogy az USA és Anglia közös erőforrásainak együttes kihasználása céljából két angol—amerikai hivatali létesítményt az egyik a termelési kérdésekkel, a másik az élelmiszerellátással foglalkozik.

Hull kijelentette, hogy az Egyesült Államok csak azoknak a délamerikai államoknak ad kölcsönöket, amelyek hozzájárulnak háborús erőfeszítéséhez.

Világhírű

RIV golyóscsapágyak

minden méretben kaphatók.

Gyári lerakat:

Makszits Péter Zombor,

Petőfi utca 1.

A honvédelmi és tűzharcos törvény módosító javaslata a Ház előtt

Vasárnap Bartha Károly honvédelmi miniszter a Ház szerdai ülésén benyújtotta a Magyar Élet Pártja tegnapi ülésén nagy lelkesedéssel elfogadott honvédelemről szóló 1939:II. t.-c. és az 1938:IV. t.-c.-nek, az úgynevezett tűzharcos törvénynek módosításáról és kiegészítéséről szóló törvényjavaslatot. A honvédelmi törvény, valamint a tűzharcostörvény megalkotása óta bekövetkezett fejlődés szükségessé tette, hogy a törvénynek egyébként teljesen kielégítő és korszerű rendelkezéseiben részben kisebb módosítások eszközöltesse, illetőleg részben ki is egészítsenek. Mindezek azonban a honvédelmi törvény alapvető elveit nem érintik.

A HADKÖTELEZETT ZSIDÓK KISEGÍTŐ SZOLGÁLATA

A hadkötelezettség alatt álló zsidók, illetőleg zsidóknak tekintendő személyek katonai szolgálatteljesítésének módját és az ehhez kapcsolódó kérdéseket szabályozó — a kivételes hatalom alapján kiadott — minisztériumi rendelet helyébe ezzel a törvénnyel törvényi rendelkezések fognak lépni.

Érvényes rendeletnek azt az elvét, hogy a zsidóknak a honvédelemben felelősséget helyett úgynevezett kiegészítő szolgálatot teljesítenek. Ennek az elvnek azt a következményét is levonja a javaslat, hogy a zsidókat a katonai előképzést szolgáló levontakoztatás helyett a kiegészítő szolgálatra való előképzés kötelezettsége terheli.

A javaslat ezekkel a rendelkezésekkel biztosítani fogja az egyöntetűséget a zsidókra vonatkozó azokkal a rendelkezésekkel, amelyek a zsidóknak állami és más közszolgálati alkalmazásokból való kizárását vannak hivatva biztosítani. Igen lényeges a javaslatban a minősítés kérdése. E tekintetben a javaslat a házassági törvény kiegészítéséről és módosításáról, valamint a fajvédelmi rendelkezésekről szóló 1941:XV. t.-c. alapjára helyezkedik. A legalább 50%-ban hadirokkantnak tekintetében kivételt teremt a javaslat. Továbbá kivételekre nyújt alapot az 1914—18. évi háborúban, az 1918—19. évi forradalomnak idején és végül az idegen megszállás alatt tanúsított nemzeti szempontból kimagaslóan érdemes magatartások alapján.

TARTALÉKOS MÉRNOKTISZTEK

A javaslat a műegyetemi tanulmányokat folytató hadkötelesek részére külön kiképzést: a tartalékos mérnök-tiszti kiképzést teremt meg olyképpen, hogy akik erre jöhetnek figyelembe, katonai szolgálataikat a honvédelmi miniszter által szabályozandó módon és beosztásban teljesítik. A szabályozásnál természetesen a műegyetemi tanulmányi rend figyelembe fog venni.

KÖZALKALMAZOTTAK ÉS MAGÁNALKALMAZOTTAK

A javaslat több rendelkezést hoz a katonai szolgálatot s különösen a háborús katonai szolgálatot teljesítő közszolgálati alkalmazottak érdekében s e tekintetben mintegy a honvédelmi törvény 71. és 73. §-ának kiegészítéseként szerepel. A magánalkalmazottak egyes csoportjai érdekében is hoz igen lényeges rendelkezést.

A katonai szolgálattól leszerelt ipari és kereskedelmi alkalmazottak javára, akiket munkaadók már a honvédelmi törvény rendelkezései alapján is visszavenni kötelesek, a javaslat a felmondási időt meghosszabbítja, illetőleg bizonyos méltányos lehetőségen belül a munkaadóra felmondási tilalmat hárít. A felmondási tilalom időtartamát a teljesített katonai szolgálat tartamához és békés, illetőleg háborús állapotok között történt teljesítéséhez kapcsolódva négy, hat, illetve tíz hétben állapítja meg.

TÜZKERESZTESEK ÉS TÜZHARCOSOK

A nemzet harcbanálló fiairól általánosságban kíván gondoskodni a javaslat akkor, amikor a Kormányzó Ur Ófömméltósága által alapított kardos és koszos Tűzkereszt-tel kitüntetett harcosainknak ugyanazt a tűzharcos minőséget s az ezzel járó ugyanazokat a jogokat, kedvezményeket és adómérsékléseket biztosítja, ame-

lyek az 1914—18. évi világháború tűzharcosait törvény, rendelet, vagy egyéb jogszabály alapján megilletik.

Ujszerű rendelkezése a javaslatnak az, hogy a Tűzkeresztre igényjogosult hősi halott, hozzátartozóinak is jóformán mindezt a kedvezményt megadja, ami a tűzkereszteseket megilleti. Az újabban vitézségi éremmel kitüntetett személyek részére biztosítja a vitézségi érmesek eddigi kedvezményeit.

Az 1914—18. évi világháború tűzharcosainak háborús katonai szolgálatát — tekintet nélkül arra, hogy a háború után mennyi idő múlva léptek állami vagy ezzel egy tekintet alá eső szolgálatba — az érdekelt kérelmére a nyugellátás díjainak megállapításánál figyelembe kell venni. Amennyiben pedig a tűzharcos vagy tűzkeresztes ezután lép állami szolgálatba, a háborús katonai szolgálat időtartamát a nyugdíj

A legszebb szórakozás Zomborban a vasuti parkvendéglőben, hol minden

Ünnep és vasárnap délután 5-től este 11-ig tánc

Minden hustalan napon csevacscsa. Elsőrendű fajborok, csapolt sörök, kitűnő házikonyha. Minden csütörtökön és szombaton családi összejövetel.

Szives pártfogást kér Turner István parkvendéglős.

Kedvező fizetési feltételek mellett jutnak a kisemberek kezére a zsidó birtokok

A Ház tegnapi ülésén báró Bánffy Dániel földművelésügyi miniszter válaszolt a vita szónokainak.

— Megnyugtathatom aggódó képviselőtársaimat, — mondotta többek között — a végrehajtás során mindent megteszek annak érdekében, hogy a magyar földet mielőbb kivehessük a zsidók kezéből.

— Különös gondot fogok fordítani elsősorban a házhelyszerzések előmozdítására, de ezenfelül az életképtelen törpebirtokoknak egészséges és életképes kisbirtokokká való kiegészítésére. Emellett nem feledkezem meg a közép-birtokok létesítéséről sem, különösen a veszélyeztetett vidékeken. Nem feledkezem meg a gazdasági szakoktatást előmozdító intézmények földhözjuttatásáról sem. A nagy- és közép-birtokos társadalom a nemzetvezető, a kisbirtokos társadalom pedig a nemzetfenntartó réteg.

A házhelykérdést a legsürgősebb problémának tekintem. Bevezettem azt a rendszert, hogy egy-egy megye területére úgynevezett repülőbizottságot küldök ki. Ez rövid idő alatt elintézi egy-egy község házhelyügyét. Remélem, hogy ezzel a bevált rendszerrel a költségvetésbe beállított 12.000 házhely számát lényegesen emelni tudom ez évben.

— Ingyenföldet senki sem kap. Az ingatlanok értékesítésénél semmiféle protekció nem fog érvényesülni és azokért teljes értéket kell fizetni. Strómanrendszer nem lesz. A kisemberek részére indokolt esetben kedvező fizetési feltételeket szándékozom biztosítani, sőt ezen túlmenően szükség esetén felszerelésekre méltányos kölcsönt is. Hogy azonban addig, míg a javaslat törvényerőre emelkedik, a zsidóbirtokok keresztény kézre jutásának folyamata késedelmet ne szenvedjen, gondoskodni fogok arról, hogy a zsidók eladhassák a 20 holdnál kisebb mezőgazdasági és az 5 holdnál kisebb gyümölcs- és szőlőbirtokait. A zsidók tulajdonában lévő szőlőket és gyümölcsösöket soronkívül akarom felhasználni. Tudom, hogy a legnagyobb veszéllyel járhat ezeknek nem megfelelő kezelése.

— A mezőgazdaság fejlesztéséről szóló, általam benyújtott javaslat tárgyalásra kerül. De hogy addig is, amíg a javaslat törvényerőre emelkedik, mindent elkövethessünk a mezőgazdaság fejlesztésére, a pénzügyminiszter ural egyetértve máris gondoskodtunk, hogy megfelelő póthitel álljon rendelkezésre erre a célra.

EZ FAJVÉDELMI JAVASLATI

A miniszter válaszolt egy ellenzéki képviselő aggódalmára, hogy a javaslat kártalanítási rendszere az esetleges későbbi birtokpolitikai

A faszén, mész és homok SZUCS-nél, Florián u. 5-6

és ellátási igényen felül a hivatali rangsorolás, a szolgálati idő és az ezzel kapcsolatos illetmény és egyéb igények szempontjából is figyelembe kell venni.

A HADIPÓTLÉK FELEMELÉSE

Végül a nemzet soha el nem muló hája jut kifejezésre a hadipótlékre igényjogosult tűzharcosai iránt is a törvényjavaslat ama rendelkezéseiben, amelyekkel az állam pénzügyi lehetőségeihez mérten a hadipótlék összegét részben felemeli és részben ki is terjeszti az erre a pótlékre igényjogosultak körét, amennyiben az államnál, közüzemknél, stb. alkalmazásban álló tűzharcos munkásokat s az egyéb ideiglenes alkalmazotta csoportokat is besorolja az igényjogosultak körébe.

Végül említésre érdemes a javaslatnak az a szakasza is, amely a hadi műszaki tanács felállítására vonatkozóan rendelkezik.

jogszabályoknak szolgálhat precedensül. Az aggodalom nem indokolt. Hiszen ez nem birtokpolitikai, hanem fajvédelmi javaslat, már pedig precedensek, ha egyáltalában lehet róluk beszélni, csak azonos esetekben érvényesülhetnek.

— Akkor, amikor a javaslat mintegy 700.000 katasztrális hold mezőgazdasági ingatlant vesz ki a zsidók tulajdonából, éppen elég alkalmuk lesz az összes keresztény haszonbérloknek arra, hogy ezekben az ingatlanokban helyezkedjenek el.

— A zsidó ingatlan vételárából befolyó összegeket a Telepítési Alapba kívánom befizettetni. Ez a törvény egyébként az idegenek tulajdonában lévő ingatlanok fokozottabb igénybevitelére is módot fog adni.

— A birtokpolitikával egyidejűleg a mezőgazdasági ipart is fejleszteni kell, mert ezáltal több munkásnak tudunk kenyeret biztosítani.

CÉLKITÜZÉSUNK ÉRVÉNYESÜL A VÉGREHAJTÁSBAN IS

— Régebbi törvény van arról, hogy a földművelésügyi miniszter évenként köteles a tervekről és eredményekről jelentést tenni a Háznak. Ezt a rendelkezést a mostani javaslat sem helyezi hatályon kívül. Helyesli a vitézek telepítésére tett javaslatot; erre a jövőben is sulyt vet. Helyesli a határmenti telepítések tekintetében kifejtett álláspontot is. Felhívták figyelmét azokra a jóhiszemű magyar birtokszerezőkre, akik a jugoszláv agrárreform során kisajátított ingatlanokból szereztek földet. A revízió során ezekre gondja lesz.

— Meggyőződése, — folytatta a miniszter — hogy ez a javaslat a zsidók földbirtoklásának a terén végleges rendezést jelent. Már előre is kijelenthetem mind a magam, mind a munkatársaim nevében, hogy az a határozott cél kitűzés, amely a javaslat megszerkesztésénél érvényesült, maradék nélkül érvényesülni fog a végrehajtás során is. A javaslat elsősorban nem birtokpolitikai javaslat, hanem nemzeti közérdeket szolgáló fajvédelmi javaslat, amelyet a zsidóságnak a magyar földben jelentkező mohó térhódítása kényszerített rá a nemzetre.

— Ezt a javaslatot nem a gyűlölet szülte. Egyedül és kizárólag a magyar fajta érdekeit kívánja szolgálani. Minden élni akaró nemzetnek legfőbb kötelessége az ország földjét az állammenntartó részére biztosítani. Erről a jogáról a magyarság sem mondhat le, mint ahogy a múltban sem mondott le soha.

Végül kérte valamennyi határozati javaslat elutasítását és a javaslat elfogadását.

A földművelésügyi miniszter beszédét nagy tapsal és éljenzéssel fogadták.

A titokzatos Kaukázus, ahol egymás mellett élnek a keresztények és tűzimádók

Ha a Szovjet elveszitené a Kaukázust, nem tudná többé hadseregét olajjal ellátni

A kercsi félszigeten befejeződött a német támadás. A világsajtó régóta foglalkozik már a német előnyomulás céljával s azt általában úgy látják, hogy a diadalmas hadak Kaukázus felé törnek előre.

Előnyomulásuk során elzárhatják a Suez-csatornát, amely Angliának távolkeleti összeköttetéseire nézve rendkívül fontos.

A figyelem főleg Kaukázus felé irányul. Ez három részre oszlik: az első az északi Előkaukázus, amely dél felé enyhén emelkedő lapály és csapatok előnyomulására rendkívül kedvező terület. A másik rész a kaukázusi gerinc, amely kelet-nyugati irányban a Kaspi-tótól a Fekete-tengerig húzódva, szinte válaszfalat alkot a föld szoros egész szélességében és megnehezíti a dél felé irányuló előnyomulást. A harmadik az a hegylánc, melyet egész hosszában egy folyó szel át, ehhez tartozik Európa legmagasabb hegy

csúcsa, az Elbrusz, mely 5646 méter magas. Ez a rész könnyen védhető, mert a völgyön kevés és rossz ut vezet csak át, mindössze egy jó útja van, az ország déli része felé vezető ugynevezett georgiai hadiút.

A Kaukázus a földalatti erők földje. A lakosságot gyakran riasztja földrengés.

Itt vannak a bőséges tartalmu olajkútak, amelyek ezt a területet most a világeredő központjába állították.

Ha a Szovjet elveszitené a Kaukázust, aligha tudná hadseregeit olajjal ellátni. Mindezzel tisztában vannak a bolsevisták is és szövetségeseik is, ezért úgy az angolok, mint a Szovjet nagy előkészületeket tettek a Kaukázus megvédésére. Fontos ez azért is számunkra, mert ez az egyetlen szárazföldi összekötő ut angolok és bolsevisták között azóta, mióta az angolok Irakot, Szíriát és Iránt megszállták.

Szabadságot akar a Kaukázus népe

Egy népe sincs a Szovjetnek, amely olyan sóvárogva várna felszabadulását a bolsevista iga alól, mint a kaukázusiak. Ezt a földet már évszázadokkal ezelőtt is keresztények lakták. Amikor a középkorban a mohamedán törökök és perzsák elfoglalták a Kaukázus egy-egy részét, a lakosság állandóan fellázadt az őket elnyomni akaró mohamedánok ellen. A felkelések sorozata egészen a XVIII. századig tartott, amikor az oroszok kiűzték a törököket és a perzsákat. A múlt század elején a Kaukázus nagyobb része orosz volt. Az itt lakó keresztény népek a mohamedán és perzsa támadók ellen orosz védelem alá húzódtak. Ez ellen meg a kaukázusi mohamedánok lázadtak fel. Az így váltakozó **ugynevezett „kaukázusi háborúk” 60 évig tartottak, míg azután megverték a mohamedánokat és vezérüket Samilt foglyul ejtették.**

1877 óta béke volt a Kaukázusban. Ezalatt Georgia, Imerécia, Mingrelia, Szvanécia, Abházia és Guria nevű császárságok és fejedelemségek is csatlakoztak Oroszországhoz. Am alig történt meg ezeknek az államoknak a bekebelezése, a lakosok elégedetlenek lettek az orosz uralommal s így érthető, hogy mikor az orosz forradalom és a cári birodalom megbukott, ezek újból kimondták önállóságukat. 1919-ben törtek be

a bolsevisták a Kaukázusba, amelynek lakói sikertelenül kísérelték meg, hogy lerázzák az ellenszenves uralmat.

A bolsevisták elfojtották a felkeléseket s az abban résztvevőket családotól, rokonostól Szibériába vitték.

Igy állították helyre a „békét.” Ezután a Kaukázust több önálló köztársaságra osztották, de ezeknek ugynevezett kormányát a bolsevista rendszer hibeiből állították össze. Most a következő szovjet köztársaságok vannak Kaukázus területén: Azerbejdzsán, fővárosa Baku, Georgia, az a legnagyobb, fővárosa Tiflisz. Azerbejdzsánhoz tartozik Nahidsevad szovjet köztársaság, bár ez már nem fekszik a Kaukázusban. Georgiához Abházia, Adzsária és az osszét „önálló territorium”. Utóbbinak a fővárosa Sztaliniri, amely nevét Sztalintól vette, aki maga is osszét születésű.

A Kaukázus lakói ma sem viselnek baráti érzéssel a Szovjet iránt és ha a Kaukázus hadszíntérre válna, feltétlenül felkelés keletkeznék.

Érdekes, hogy a hátsó Kaukázusban a bolsevisták „örmény köztársaságot” alakítottak, mintegy a kétezer éve megszűnt Örményország új-jelöléséül.

A fehér faj legtisztább képviselői

Az európai népeket gyakran kaukázusi fajoknak nevezik. Ez a megjelölés nem alapszik egészen tudományos alapon és inkább azzal magyarázható, hogy a georgiai valóban a legszebb fehér faj típusa. Nehéz lenne a földön még egy ilyen szűk területen annyiféle népet együtt találni, mint Kaukázusban. Legjobban látja ezt az, aki egyszer egy vásári napon vetődik el valamelyik városba. Lát ott gyönyörű külsejű, magas, fekete-hajú, pompás testű georgiaiakat, akik méltóságteljesen válogatnak az eladásra szánt lovak között, hisz ők a világ legjobb lovasai. Amott örmény kereskedő csoportja tűnik fel. Ezek a Kaukázus leggyülöltebb népe. A georgiai embert semmivel sem lehet jobban megsérteni, mintha örménynek nézik. Van egy kaukázusi közmondás, amely így szól: „Üzleti készségben és ravaszságban egy zsidó fölér őt kereszténynek, egy görög őt zsidóval és egy örmény mindahánnyal.” Sűrűn jelennek meg a vásárokon, hogy szőfőjüket és borukat eladják a vad hegylakók. Ezeknél még ma is él a vérössze.

Ha valamelyiknek egy hozzátartozóját megölik, nemcsak a tettesen áll hosszút, hanem még a rokonain is.

Mosszu bő köntöst hordanak, ami festői jelleget ad köntösüknek. Jellegetes alakjai a bakui és utáni vásároknak a perzsa kereskedők, akik

különösen a cári uralom idejében látogattak el gyakran ide. Hegyes, kukorsüvegalaku kucsmát hordanak, ruhájuk rikitó színű, néha sáfránysárga, arannyal kivarrott.

NEM LOPNAK, DE A GYLKOSSÁG MÁR NEM RITKA

A kaukázusiak büszkék arra, hogy nagyon becsületes emberek. Becstelenségnek tartják, hogy valakitől valamit ellopjanak, ezzel szemben egészen természetes náluk, hogy ellenségüket az első kínálkozó alkalommal megölik. A Kaukázusban csak az élhet nyugodtan, akinek nincs ellensége. Érdekes, hogy a negyven négyven nyelven beszél, de van közös nyelvük is, a rendkívül nehezen megtanulható georgiai nyelv. A múlt század közepe óta a műveltebb rétegek oroszul is beszélnek.

Legtöbb választ a népek között a vallás emeli. A georgiaiak keresztények, de vannak közöttük mohamedánok, sőt Baku vidékén pogányok is. Utóbbiak tűzimádók, akiknek

Satrahani városka közelében érdekes templomuk van, amelyben a tüzet imádják, mint minden jó kuforrását.

A tűzimádókat azzal magyarázzák, hogy ezen a vidéken van a legtöbb olajforrás, ahol az olaj sokszor magától tör ki a földből, néha meg-

nyullad és az ilyen égő szökőkut tartja ébren ezekben az emberekben a tűz imádatát. Általában a Kaukázus összes népei nagyon harciasak. A negyven népfajta tulajdonképpen négy csoportra oszlik: délkaukázusi, nyugati és keleti kaukázusi, végül a lezgi csoportra. Utóbbihoz tartoznak az osszéték is, akik hegyilakók. Ezeknél kevésbé van kifejlődve a magántulajdon tisztelete. Ennek a népnek a fia Sztalin, aki maga a Kaukázusban nem valami népszerű. Mondja csak valaki egy georgiainak, hogy Sztalin az ő népéhez tartozik, mire észrevénné mi történik vele, már a másvilágon találna magát.

JZORÓL-SZÓRA

Szabadságharc

Mennek, egyre indulnak a magyar katonák messzi Ukrajna felé. Utjukra hull a virág, a könny s elkíséri őket az imádság. Utoljára talán 48-ban bucsuztatta így a magyar nép Kossuth, harctérre induló, zászlóaljait. Utoljára akkor érezte át ennyire igazán és mélyen a nemzet, hogy ez a mi ügyünk, a mi küzdelmünk, szabadságharcunk, melyben legalább egy évszázadra eldől a magyar sors. S épp ezért a harctérre vonuló honvéd is másként indul most, mint az első világháborúba, amikor még sokan virágos népünnepélynek hitték a háborút. A mostani indulás több mint lelkesedés, melynek szalmatüze hamar ellobban. Hősi elszántság, sirig vagy győzelemig tartó néma elhatározás ez, melyet táplál és acélossá tesz az a tudat, hogy most valóban életéről-haláláról történik döntés. Arról határoznak a fegyverek, hogy lesz-e ezen a földön boldog élet, magyar szabadság, Istent dicsérelő zsolozsma és csilingelő gyermekkacagás, vagy szovjet hóhér pallósa suhint a független Magyarország nyakára és kolchoz-rabszolgává aljasodik az itt élő ember. Igen! Arról döntenek odakint, hogy lesz-e Magyarország.

Nemcsak mi látjuk ilyen végtelenül és döbbenetesen egyszerűnek a kérdést. Ugyanezt érzik és tudják hős finn testvéreink, Ugyanezt vallják a szövetséges országok népei is. S ezért lesz ez a harc olyan kemény, olyan elszánt és olyan győzedelmes, mint még sohase volt. S ezért hárul az itthoni frontra is egy nehéz feladat: méltónak lenni a magyar katonához. Mert nem elég, ha gondoskodunk a harcoló vitéz hozzátartozójáról, nem elég, ha kényelmünkben feláldozunk valamicskét a közös célért. Az itthon maradt magyarnak ugyanazt kell éreznie, mint a front első vonalában harcoló csatárnak. Tudnia kell, hogy bár civilben jár, de ő is katona. Reá is a katonai fegyelem vastörvényei vonatkoznak, ami azt jelenti, hogy gyárban, hivatalban, eke mellett ugyanugy köteles a maximumig fokozni erőt és teljesítményeit, mint a tűzvonalban álló honvéd. Ugyanugy nincs joga zugalódásra, elégedetlenkedésre, mint ahogy a katona tür és nélkülöz, ha valami ok miatt később érkezik meg a menázi. Ugyanugy nem szabad suttognia, rémhíreknek, ostoba kombinációknak hinnie, mint ahogy a katona sem hallgat másra, mint a parancsra és a szívére, amely nem ismer félelmet, kétkedést.

Szabadságharcra indul a magyar katona! Álljon hát háta mögött az egész nemzet, melynek minden egyedének rá kell ébrednie végre arra, hogy most az életünket védjük: a magyar ezer esztendő, az akácportát, emberi létünket, gyermekeink jövőjét s olyan harcot vívunk, amelyből nem lehet dezertálni, nem szabad félreállni. A honvéd értünk küzd, mi itthon érette. S mindnyájan együtt azért, hogy fennmaradjon a mi Magyarországunk. Ha ezzel a tudattal kíséri harctérre induló hőseit a belső front, akkor lesz ereje ahhoz, hogy míg ők kint harcolnak, itthon megvívjon minden lappangó belső ellenséggel s lesz ereje, hogy itthon is kiharcolhassa azt a jövőt, melyért odakint vérüket fogják ontani a mi hős honvédeink.

(Métfő)

A vasárnapi zombori ünnepségek műsora

Elkészült a vasárnapi leventenap végleges műsora, amelyet az alábbiakban ismertetünk: Szombaton este 8 órakor a leventék nótaszóval felvonulnak és a megyeháza előtt köszöntik vitéz Keresztes-Fischer Ferencné zászlóanyát. Háromnegyed kilenckor táborút a Szentháromság téren, műsorral. A városháza tornyából tárogatószámokat adnak elő.

Vasárnap 7 órakor nótás ébresztővel kezdődik az ünnepség, 9 órakor tábori mise a Szt. Háromság téren, háromnegyed tízkor zászlószentelés.

Zombor valamennyi nőegylete megjelenik a fogadáson a megyeházán

Mint már közöltük, vitéz Keresztes-Fischer Ferencné, az Egyesült Női Tábor országos elnöke nője szombaton délután 6 órától fogadást tart a vármegyeházán. Ezzel kapcsolatban az Egyesült Női Tábor helyi szervezete közli, hogy Zombor valamennyi nőegylete résztvesz a fogadáson. A hölgyek délután hat órakor a Karmeliták temploma előtti ligetben, a volt Schweidel szobor helyén találkoznak és együttesen jelennek meg a fogadáson.

Az E. N. T. felkéri a díszmagyarruhás hölgyeket, vasárnap reggel 8 órakor gyülekezzenek a városháza nagytermében. A leventezászlót

Diszhangverseny

Az ünnepséghez tartozik az a diszhangverseny, amelyet az Egyesült Női Tábor rendez a Vadászkiirt nagytermében szombaton este és amelyen egész sor országos viszonylatban is nagyenyű művész lép fel. A nívós műsor hangversenyen fellép Lukács Margit, a Nemzeti Színház tagja, a Mednyanszki nővérek, Kovács Irén, a

telés; Hiszekegy, tisztelgés a zászló előtt, Horváth Mani leventeleány szavalata, Holpert Gyula tanár ünnepi beszéde, Bosnyák Jenő levente szavalata, elvonulás a körleibe, leventeavatás, hősök tisztelete, Himnusz.

Délután fél öt órai kezdettel ünnepi bemutatók a sportpályán. Leventelányok szabadgyakorlata, síkfutás, tréfás küzdő számok és labdarúgó mérkőzés a leventék és a zombori válogatott között.

és a zászlóanyát nagy pompával kísérik a megyeházáról a tábori misére.

A megyeházáról koszorús lányok és fehér- és magyarruhás kislányok sora között vonul el a leventezászló, a zászlóanya és a levente díszszakasz a tábori misére. Az illetékesek felkérlik a háztulajdonosokat, hogy a megyeháza és a városháza közötti útvonalon díszítsék ki ablakukat és lobogózzák fel házaiukat. A magyarruhás kislányok az egész útvonalon virágot szórnak a zászló elé.

debreceni Csokonai színház primadonnája, Háromi Imre az Operaház és Somló István a Vígyszínház művésze.

A diszhangverseny iránt, amelyen vitéz Keresztes Fischer Ferencné is megjelenik, általános az érdeklődés. A jegyek jórésze már elővételben elkelték.

Zsidó nem lehet sem házgondnok, sem házfelügyelő

A Budapesti Közlöny szerdai száma közli a minisztérium rendeletét, amely szerint zsidót sem házfelügyelőként, sem házgondnokként (házkezelőként) alkalmazni sem ilyen alkalmazási körbe vágó egyes tennivalók végzésével megbízni nem szabad. A rendelet hatálybalépésekor (1942 június 10.) ilyen alkalmazásban lévő zsidók házfelügyelői, illetőleg házgondnoki jogviszonya július 31-én megszűnik. A volt zsidó házfelügyelő köteles szolgálati lakását házfelügyelői jogviszonya megszűntével a háztulajdonosnak nyomban visszaadni a háztulajdonos pedig köteles nyomban nem zsidó házfelügyelőt alkalmazni. Ezzel szemben a volt házfelügyelőnek igénye van arra a lakásra, amely az új házfelügyelő alkalmaztatása folytán helyben vagy a környéken megürül.

Annak megállapítására, hogy a rendelet szempontjából ki a zsidó és ki a nem-

zsidó, az 1941. XV. törvénycikk, az ugynevezett fajvédelmi törvény rendelkezései irányadók azzal az eltéréssel, hogy az a félvér sem zsidó, aki kereszténynek született vagy hétéves kora előtt kereszténnyé lett. Hogy a nemzsidó házfelügyelőket és házfelügyelőjelölteket szükségtelen igazolási zaklatásoknak ne tegyék ki, a rendelet szerint további igazolásra nem kötelezhető az, aki igazolja, hogy az 1895 október 1. napja előtt kereszténynek született, továbbá az említett nap után született az a személy sem, aki igazolja, hogy mind ő maga, mind szülei kereszténynek születtek és e mellett a büntetőjogi jogkövetkezmények terhével írásban kijelenti, hogy a rendelet alkalmazása szempontjából nemzsidó.

A rendelet súlyos büntetőjogi szankciókat állapít meg azokra, akik a rendelkezéseit megszegik vagy kijátsszák.

Kállay miniszterelnök:

Ennek a nyárnak a munka jegyében kell lefolynia

Kállay Miklós miniszterelnök parlamenti dolgozó szobájában fogadta a sajtó munkatársait, hogy tájékoztassa a nyilvánosságot az időszerű politikai kérdésekről és az országgyűlés munkarendjéről. A miniszterelnök nyilatkozatában a következőket mondotta:

— Külföldi utamról most nem kívánok nyilatkozni, mert csütörtökön számolok be róla a parlament két házában külügyi bizottságában és a pártban s addig más nyilatkozatot erről nem teszek.

— Ami más kérdéseket illet, azt hiszem, ennek a nyárnak a munka jegyében kell az egész országban lefolynia

és így a parlamentnek is — az elkerülhetetlen szünetektől eltekintve — a sorozatosan készen álló és még készülő törvényjavaslatokkal kell majd foglalkoznia. Ezek a javaslatok mind olyan természetűek, hogy a mai rendkívüli időkben a kormányzás munkáját, a közigazgatást, a termelés rendjét és az alkotmányos élet funkcióját biztosítsák.

— A földművelésügyi miniszter ur mai be-

széde mindenkit tájékoztatott arról, hogy milyen jelentősége van a zsidóbirtokjavaslatnak, amelyet most tárgyal a képviselőház. Remélem, az országgyűlés mindkét háza rövid időn belül a végrehajtás útjára bocsátja a törvényjavaslatot. A vita menete kielégített, mert meggyőződésem, hogy azok is felismerték és tudják ennek a törvényjavaslatnak jelentőségét, akik kifogásokat emeltek ellene. Természetesen jobb szerettem volna, ha egységes hangulat nyilvánul meg a törvényjavaslat elfogadásánál; a nemzeti közvélemény kialakulása szempontjából ugyanis nem helyes, ha ilyen nagyjelentőségű és úttörő természetű törvényjavaslatot így kritizálnak s bizalmatlansági légkört akarnak kelteni, mert ezt csak azok fogják kihasználni, akiknek érdekeit ez a törvényjavaslat érinti. Minden bizalmatlanság, amely az országban elterjed, nem szolgálja azt az ügyet, amelyet hiszem, legalább is remélem, velem együtt azok is egyformán mint legfőbb célkitűzést tartanak szem előtt, akik most a javaslat ellenzői között voltak.

Ezt a nemzetet a nagy célokra és a munkára nem a bizalmatlanság légkörének megteremtésével lehet beállítani.

mert a bizalmatlanság a legnagyobb romboló tényező. Azok a nagy európai nemzetek, amelyek oldalán küzdünk, nagyságukat, hatalmukat és erejüket annak köszönhetik, hogy nem engedték meg a gáncsoskodóknak a nemzeti és népi szolgálatok érdekében folyó munka megakasztását. Ennek nagyszerűségét éppen most láttam németországi utam és beszélgetéseim alatt. Az ott látottak és tapasztaltak erősen hozzájárultak ahhoz az elhatározásomhoz, hogy minden erőmet a ma ismert feladatainkra kell összpontosítanunk s megingást, megtorpanást engednünk nem szabad.

Nagy feladatunk elsősorban a háboruban való részvétel.

az erre vonatkozó megállapodásokat, amelyeket még elődeim kötöttek, száz százaléig betartjuk. De ugyanilyen kötelességünk a magyar termelés maximumra fokozása mind mezőgazdasági, mind ipari téren s ebben lehetetlen bármi fennakadást eltűrnünk, mert a nemzet azzal áll vagy bukik, hogy belső rendje és nyugalma fennmarad-e.

— Nekem és kormányomnak kötelességünk szem előtt tartani ezeket a szempontokat s felelősek vagyunk azért is, hogy ezeket mindenki más is szem előtt tartsa.

Nem követtek el visszaélést Sztapár község előljáróságának tagjai

A zombori törvényszék Winter-Kócs Rezső büntető tanácsa hétfőn és kedden kiszállt Sztapárra, hogy a helyszínen tárgyalja le azt a bűnpert amelynek vádlottai Duranti János községi aljegyző, Csernicsek Imre községi tisztviselő és Bunyevcsev Koszta községi bíró voltak. Dr. Papp Lőr. ügyész ismertette a vádat, amely szerint Duranti, Csernicsek és Bunyevcsev a cséplési engedélyekért jogtalanul illetékeket szedtek. A múlt évben a község földműveseinek engedélyeket adtak ki, hogy a buzát a házak udvarán (és ne a földeken) csépelhessék ki. Ez alkalommal 422 engedélyt adtak ki és az engedélyekért 1-5 pengőig terjedő illetékeket szedtek. Az előjáróságnak azonban az engedélyeket illeték mentesen kellett volna kiadnia. A vádirat szerint ily módon közel 1500 pengős kár okoztak a gazdáknak.

A 422 tanu kihallgatása kedden délután véget ért. A tanúk valamennyien azt vallották, hogy ők a cséplési engedélyek kiadásáért nem illetékeket fizettek, ezt nem is kérte tőlük senki sem, hanem tisztelőjüként adták Kát pár pengőt Durantinak, Csernicseknek és a községi bírónak. A büntető tanács a vádbeszéd és a védőbeszéd elhangzása után felmentette a vádlottakat, miután beigazolták látta, hogy cséplés- és visszaélés büntette nem forog fenn.

Az ítélet jogerős.

Hírek:

DÉLVIDEK

OTI KORZETI ORVOSA:

Felsőváros orvosa Dr. Szabó Endre, Flórián utca 8.

A második körzetbe a Bánát városrész tartozik, (a Rákóczi ut, Antal utca, belváros és Kossuth Lajos utca közötti rész), orvosa dr. Erdey Gyula, Sándor Béla utca 15.

A harmadik körzet a Szelenecse és a Bánát-nak a második körzetbe nem tartozó része, orvosa szintén dr. Erdey Gyula, Sándor Béla utca 15.

JGYELETES VÁROSI ORVOS:

Dr. Kuczi János, Csihás Benó utca 12. Tel. 96.

UGYELETES GYÓGYSZERTÁR:

Szent Erzsébet gyógyszertár, Kossuth Lajos utca.

Csütörtökön ül össze a két Ház külügyi bizottsága. A képviselőház külügyi bizottsága június 11-én, csütörtökön délelőtt 10 órakor ülést tart. Tárgy: tájékoztatás a külügyi helyzetről. A felsőház külügyi bizottsága csütörtökön déli 12 órakor ül össze, hogy meghallgassa Kállay Miklós miniszterelnök tájékoztató beszámolóját.

Az osztálysorsjáték szerdai húzásán a 38.857, 37604, 65374 és 76467 sz. sorsjegyek pedig ezer-ezer pengőt nyertek.

Tilos a bárány- és juhbőr fényüzési bőrré földolgozni. Az Anyaghivatal bőr- és gumiipari szakosztálya átmenetileg megtiltotta a bárány- és juhbőröknek fényüzési bőrré való kikészítését. Ilyen engedélyeket további intézkedésig nem adnak, kérelmeket előterjeszteni céltalan.

Szabadkán állami óvónőképző nyílik. Szabadkáról jelentik: Állami óvónőképzőt létesít a kulturkormány Szabadkán. Az intézet szeptemberben nyílik meg.

Halálbüntetés élelmiszerekkel való visszaélés miatt. A kattowitzi büntügyi rendőrség öt lengyel polgárt és három zsidót halálra ítél, mert már beváltott lisztjegyek újabb felhasználására kötötték bünszöveget. Halálra ítélték ugyanebből az ügyből kifolyólag Morgenweg német pékmezt is. Mint a megokolás mondja, Morgenweg megfélemedezett a német becsületéről, amikor a lengyelzsidó csőcselékkel kéz a kézben dolgozott a együttműködésével lehetővé tett nyújtott nekik üzelmekre.

La FASZÉN Mérónél

Baja országut 11

Telefon 6

Haljegyek Athénben. Athéni jelentés szerint a görög fővárosban rövidesen bevezetik a haljegyeket. A hal szétosztását a kenyérjegyek alapján a pékek végzik.

Kifüggesztik egy boszniai városban a részegesek névsorát. Tuzla keletboszniai város rendőrsége erélyes harcot indított a részegeskedés ellen. Első intézkedés gyanúán a notórius részegesek neve feketelista-ra kerül és ezeket a névjegyzékeket az egész városban kifüggesztik. A névjegyzékek amelyek néhány előkelő polgár nevét is tartalmazták, a városban nagy feltűnést keltettek. (N.S.T.)

Nagy kárt okozott a jégverés Kecskemét környékén Kecskemétről jelentik: Tegnap délután öt óráról fél hatig vihar és jég eső vonult el Kecskemét környékén. Hétfényhegy, Belső- és Külsőnyir, Máriahegy fölött volt a legerősebb a vihar. Itt a gyümölcsösökben nagy a kár.

Apatin hajóállomása csütörtökön nyílik meg. Apatin hajóállomása a MFTR közlése szerint június 11-től a személy- és gyorsaruforgalom számára újból megnyílik.

A Nemzeti Munkaközpont zombori szervezetének nagy-gyűléséről szóló tegnap beszámolómba két sajnálatos hiba csuszott, amelyeket ezennel helyesbítünk. Az ünnepségen csak az Iparos Dalárda énekelt a Kaszinógyesületi Dalárda nem, a Polgári Kaszinót pedig nem dr. Vujics, hanem dr. Würtz Mihály ügyvéd képviselte. Mind két hiba úgy keletkezett, hogy a nagygyűlésre kiküldött tudósítónkat tévesen informálták.

Az ebéd és vacsora csak úgy jó, ha a bus felvágott, szalonna és mindennemű hentes-áru

NÉBL JÓZSEF

hentesmestertől való.

Az ujvidéki Nemzeti Munkaközpont zászlóavató ünnepsége. A Nemzeti Munkaközpont ujvidéki szervezete fennállásának egyéves fordulóját zászlóavatással ünnepelte. Az ünnepségen megjelent vitéz Marton Béla országgyűlési képviselő a Nemzeti Munkaközpont országos elnöke is. Az ünnepség a közigazgatási palota előtt tábori misével kezdődött, ami alatt Svraka Ferenc esperesplébános felavatta a zászlót. A zászlóanya tisztét Tell Vilmosné hatgyermekes munkásasszony töltötte be. Az avatás után vitéz Marton Béla nagy beszédben ismertette a Nemzeti Munkaközpont célkitűzéseit. Este a munkásszékházban műsoros estet rendeztek.

SEGEDEN van dolga?

A „ROYAL”-ban szálljon meg!

Képesítő vizsgák az újverbászi tanítóképzőben. A német magán tanítóképzőben az írásbeli képesítő vizsgákat a pedagógiából, németnyelvből, magyarnyelvből és matematikából május 26, 27 és 28-án tartották meg. A magyar nyelv tétete: Petőfi »János vitéz» 1, 2, 3-ik fejezet tartalmának leírása volt. A szóbeli és gyakorlati vizsgákra június 16 és 17-én kerül sor. A közoktatásügyi miniszter a vizsgák elnökévé dr. Lux Lajost a budapesti német tanítóképezde igazgatóját nevezte ki.

FERENCJÓZSEF KESERŰVIZ

Megérkezett Budapestre a bolgár királyi szimfonikus zenekar. Budapestről jelentik: A bolgár királyi szimfonikus zenekar a honvédelmi és a kultuszminiszter meghívására szerdán délelőtt különvonaton Budapestre érkezett, ahol ünnepélyesen fogadták. A bolgár cári gárda zenekara délelőtt megkoszorúzta a Hősök emlékművét. Első hangversenyüket csütörtökön este tartják a bolgárok a budapesti Művelődés Házában. Másnap térzenét adnak, szombaton pedig a rádióban szerepelnek.

FILM

ARENA:

Nevadai hajtóvadászat

a címe annak a páratlanul izgalmas kalandfilmnek, amelyet az Aréna péntektől kezdve mutat be. Egy kansasi titkosrendőr Nyugatra utazik, hogy egy titokzatos gyilkosságra fényt derítsen. Utja alkalmával rengeteg izgalmas kalandot él át: egy kivasarba vetődik, ahol leleplez egy veszedelmes bünszöveget, amelynek emberei végezték ki az újságírókat is. Mint minden vadnyugati film, ez is tele van a legizgalmasabb fordulatokkal. Főszerepben: Frachot Tone és Peggy Moran. A filmet a legújabb híradók kísérik.

Atfirta a szívét a fatörzs. Galyakat gyűjtött az erdőben Nagy Sándor szentivánfalvai uradalmi cseléd. Munka közben megcsuszott és rázuhant egy letört vékony fatörzsre. A fatörzsének éles szilánkjai a szercsétlen ember mellébe fúródtak és szívét is keresztül szúrták. Néhány perc múlva meghalt.

Helyreállt a közvetlen vasúti forgalom Verbész és Obecse között. Verbász és Obecse között hosszabb idő óta szünetelt a közvetlen vasúti forgalom, miután az ut egyik szakaszát elmosta a víz. Miután a víz levoult és a pályatestet rendbehozták, újra helyreállt a forgalom.

Már a mumiák is — »tartóshullámot» viseltek. Lerliből jelentik: Byron de Prorok régész yemei lelete azt bizonyítja, hogy a »tartós hullám», amely manapság a hölgyek fejét ékesíti, nem újabbkori találmány. A világ legrégebbi tartóshulláma egy arab mumia fején található, még pedig egy hercegnő fején, aki ezéltört körülbelül háromezer évvel halt meg, harmincéves korában. A hercegnő haja, amely eredetileg fekete volt, a tudományos vizsgálat megállapítása szerint mesterségesen kapott vörös színt és ugyancsak mesterségesen rendezték ma is divatosan ható hajviseleté.

Betegek

gyakran székrekedésben is szoktak szenvedni. Ilyenkor gondoskodni kell Darmol hashajtóval a jó emésztésről. Betegségben szükséges a **DARMOL**

Eljárás indul több zombori pék ellen. A zombori rendőrség razziaát tartott a zombori péküzletekben és megállapította hogy egyes pékek úgy játsszák ki az ármaximálásról szóló rendelkezést, hogy kisebb súlyú kenyereket adnak, mint amennyiért fizettetnek. A visszaélésekben vétkes pékek ellen megindult az eljárás.

Június 20-án avatják fel az új szabadkai vasútállomást. Szabadkáról jelentik: Szabadkán befejeződött a vasútállomás újjaépítése, amely 390.000 pengőbe került. A vasútállomást ünnepélyes külsőségek között avatják fel június 20-án. Jövőre újjaépítik a felrobbantott vasúti hidat és átépítik a rendező pályaudvart.

Hatvan főből álló zsidó hamisítóbandát tartóztatott le a román rendőrség. A banda hamisított okmányok készítésével és árusításával foglalkozott, s ezeknek segítségével több zsidó a kötelező munkaszolgálat alól mentesült. Egy-egy okmányt 50—100.000 leiert adtak el.

Elfogták az országsszerte körözött kasszafurókat, akik Pécsen negyedmillió pengőt zsákmányoltak. Bravuros gyors nyomozással fogta el a budapesti rendőrség annak a negyedmillió pengős ékszerbetörésnek tetteseit, amelyet Pécsen követtek el Fulász János, Irgalmasok útján lévő ékszerüzletében. A főkapitányságon Nemes Sándor detektívfelügyelő irányításával kezdték meg a nyomozást. A gyanú két veszedelmes kasszafuróra terelődött: ifj. Sali Sándorra és Bencsik Patai Sándorra. A detektívek megfigyelték a két gyanús életű fiatalembert, minthogy az ő stílusukra emlékeztetett a betörések módja, amelyeket az utóbbi időben Debrecenben, Kiskunfélegyházán majd pedig most Pécsen fedeztek fel. Sali Sándor a Fehérhajó szállodában lakott. Itt fogták el a detektívek és amikor megmotozták, egy arany cigarettatárcát találtak nála, — a Fulász-fele ékszerüzletből. Rögtön beismerete, hogy a zsákmány Patainál van az Ulói uton. A kasszafuró lakásán valóban meg is találták az ékszereket. Az esti órákban már Patait, vagy mint az alvilágban nevezik: »Pubit» is elfogták, amint az egyik budai gvár előtt az ott dolgozó barátját várta, egy nagy tálcá friss eperrel. Az elfogott kasszafurók mintegy 12 betörést vallottak be.

Csak egy éjszakára

Írta: Gyóni Géza

Csak egy éjszakára küldjétek el őket:
A pártoskodókat, a vitézkedőket.

Csak egy éjszakára:

Akik fent hirdetik, hogy — mi nem felejtünk,
Mikor a halál gép muzsikál felettünk;
Mikor láthatatlan magja kél a ködnek,
S gyilkos ólom-fecskék szanaszét röpködnek.

Csak egy éjszakára küldjétek el őket:
Gerendatöréskor szálla-keresőket.

Csak egy éjszakára:

Mikor siketítőn bögni kezd a gránát
S úgy nyög a véres föld, mintha gyomrát vágnák;
Robbanó golyóknak mikor fénye támad
S véres vize kicsap a vén Visztulának.

Csak egy éjszakára küldjétek el őket:
Az uzsoragarast fogukhoz verőket.

Csak egy éjszakára:

Mikor gránátvulkán izzó közepén
Ugy forog a férfi, mint a falevél:
S mire földre omlik, ó iszonyu omlás, —
Szép piros vitézből csak fekete csontváz.

Csak egy éjszakára küldjétek el őket:
A hitetleneket s az üzérkedőket.

Csak egy éjszakára:

Mikor a pokolnak égő toroka tárul,
S vér csurog a földön, vér csurog a fáról.
Mikor a rongy sátor nyöszörög a szélben
S haló honvéd sóhaj: fiam... feleségem...

Csak egy éjszakára küldjétek el őket:
Hosszu csahos nyelvvel hazaszeretőket.

Csak egy éjszakára:

Vakító csillagnak, mikor támad fénye,
Lássák meg arcuk a San-folyó tükrébe,
Amikor magyar vért gőzölve hömpölyget,
Hogy sirva sikoltás: Istenem, ne többet!

Küldjétek el őket csak egy éjszakára.
Hogy emlékezzenek az anyjuk kinjára.

Csak egy éjszakára:

Hogy bujnanak össze megrémülve, fázva:
Hogy fetrengve mind-mind, hogy meakulpázna;
Hogy lépne az ingét, hogy verné a mellét,
Hogy kiáltná böggve: Krisztusom, mi kell még!

Krisztusom, mi kell még! Véreim, mit adjak
Árjáért a vérnek, csak én megmaradjak!

Hogy esküdne mind-mind,

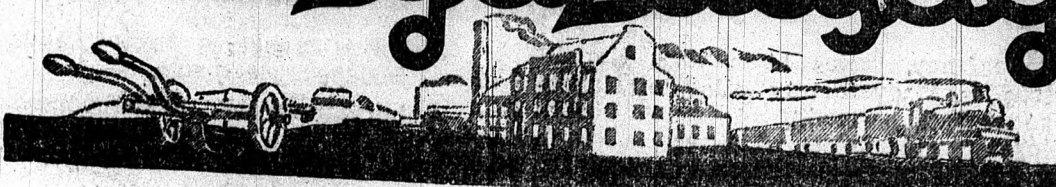
S hitellen göggyében akit sosem ismert
Hogy hívna a Krisztust, hogy hívna az Istent
Magyar vérem ellen soha-soha többet!
— Csak egy éjszakára küldjétek el őket.

A DMKSz új hivatalos óráj. Ezután is értesítjük tagjainkat, hogy a nyári hónapokra Szövetségünk hivatalos órái megváltoztak. A nyári hónapok alatt d. e. fél 8-tól fél 3-ig tartunk csak hivatalos óráit. D. u. 4-től d. u. 7 óráig ügyeleti szolgálat van hivatalos helyiségünkben Ujvidék Levente utca 6. A DMKSz központi irodája.

Szabadkán elítéltek egy fajgyalázó pesztügynököt. Szabadkáról jelentik: A szabadkai törvényszék fajgyalázásért két hónap elzárásra ítélte Stregli József budapesti zsidó ügynököt, aki egy keresztény nővel tartott fenn viszonyt. Az ügynök Szabadkán követte el a vádbeli bűncselekményt és előzetes letartóztatásban volt.

Zászlót szentelt a topolyai Tűzharcos főcsoport. Az ózdi Tűzharcos főcsoport a topolyai tűzharcosoknak zászlót ajándékozott, amelyet ünnepélyes keretek között szenteltek fel. Az ünnepség fővédnökségét dr. Katona István főszolgabíró, Barys Viktor plébános és Lelbach János földbirtokos vállalták. A zászlóanyva tisztességét özv. Návay Jánosné töltötte be. A tábori misén, amelyet a kálvária-domboldalon tartottak meg több mint 5000 ember vett részt. A zászlót megszentelése után Fabinyi László az ózdi tűzharcosok kiküldötté átadta Bakai Pálnak a topolyai tűzharcosok vezető tisztjének. Ezután leleplezték Gyomlay Gábor honvédtuszárszázados emléktábláját. Az ünnepség után a vendégek társas ebédet vettek részt.

DÉLVIDÉK
Közgazdaság

A visszatért Délvidéken is megrendezik a vasnapokat

A városokon kívül ezévből a falvakban is megszervezik a fémhulladékok gyűjtését

A nyersanyaghiány csökkentése elsőrendű feladata ma minden államnak. Akár vállalt aktív szerepet a ma folyó háboruban akár nem, kivétel nélkül nyersanyaghiányban szenvednek, vagy legalábbis takarékoskodniok kell készletükkel.

Magyarország ezt a hiányt igyekszik eredményesen pótolni, sőt megelőzni akkor, amikor — az idén is ugyanúgy, mint az elmúlt két évben — a Fémgyűjtő Központ vasnapokat rendez.

Elv: a takarékoság, cél: a pusztulástól megmenteni azokat az ócskavasakat, amelyeket használhatatlan, berozsdásodott holmikat minősítenek. Ezeket az egyébként veszendőbe menő anyagokat gyűjti össze a Fémgyűjtő Központ.

A gyűjtést megelőzően komoly anyagkutató munkát kellett végezniük azoknak a szakembereknek, akik a vasnapokat vezetik, ezenkívül könnyítéseket alkalmaz-

tak oly módon, hogy azokat a helyeket, ahonnan az anyagot begyűjtik, földrajzilag tagolták. Így sokkal eredményesebb lesz a gyűjtők munkája.

Vidéken már elkezdődött a hulladékmek összegyűjtése, az új rendszer alapján.

A közellátási miniszter állapította meg a hulladékmek pontos árát.

Kötelessége minden magyar embernek hogy tevékeny részt vegyen ebben az akcióban és ilymódon hozzájáruljon az országnak nyersfémmel való ellátásához.

A magyar ifjuság is segítőkészen nyújt a nyersanyag gyarapításának fokozására: iskolai növendékek cserkészek, leventék, mind vállalnak egy részt a munkából.

A gyűjtés ezidén is tavasztól őszig tart városokon kívül falvakra, nagy és kisközségekre és ezuttal elsőszöben a Délvidékre is kiterjeszkedik.

75.000 vagon egy- és kétéves vágásu tűzifa várja a Székelyföldön a Szeretfalva-Déda közötti vasutvonal megnyitását

A Magyar Tudósító jelenti: A Székelyföldön legújabb megállapítások szerint: körülbelül 75.000 vagon tavalyi, sőt kétéves vágásu olyan tűzifa van, amelyet a szállítóeszközök hiánya miatt nem lehetett eddig piacra hozni. Ez a nagy famennyiség a Szeretfalva-Déda közötti vasutvonal megnyi-

tását várja. Tekintve, hogy ez a vasutvonal az ősz folyamán készen lesz, ez a tűzifamennyiség rögtön piacra kerülhet, annál is inkább mert a MÁV igazgatósága már kész tervvel várja azt a napot, amikor Csik szeredától Budapestig ugyanaz a vagon, átrakás nélkül futhat.

Szabályozzák a nyaralóközönség ételmeiszereállítását

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A hivatalos lap június 10-i száma közli a közellátásügyi miniszter rendeletét a gyógygyógyulási, üdülő, nyaraló közönség ételmeiszereállításának szabályozásáról. A rendelet értelmében aki állandó lakóhelyéről gyógyulás, üdülés, nyaralás céljából három napot meghaladó időtartamra eltávozik, az üdülőhelyen jegy, ellenében kiszolgálható ételmeiszereket csak közellátási igazolvány ellenében szerezhethet be, amelyet a lakóhely szerint illetékes községi előjáróság vagy polgármester állít ki. A közellátási igazolványon az üdülőhely községi előjárósága feltünteti az érdekelt személy megérkezésének és eltávozásának napját, egyidejűleg az állandó lakóhelyen kiállított ételmeiszeregy fejrovatát, valamint az üdülés tartama alatt esedékes szelvényeit felülbelyegzi.

Ha a nyaraló állandó lakóhelyén sem kapott ételmeiszeregyet, akkor a nyaralóhely szerint illetékes községi előjáróság a közellátási igazolvány alapján a nyaralás tartamára megfelelő ételmeiszeregyeket állít ki.

A rendelet hatályának tartama alatt az ország egész területén bárhol kiadott kenyérváltójegyre mind a sütőüzemekben, mind egyéb kenyér árusítására jogosító üzletekben lehet kenyeret vásárolni. Ez a szabály nem vonatkozik Budapestre.

Azokon a gyógyhelyeken, ahol legálább 200 személy tartózkodik nyaralás céljából, a törvényhatóság első tisztviselője köteles elrendelni a sertészisirnák jegy ellenében való kiszolgáltatását. A zsiradag fejenként és hetenként 12 dekagrammnál hájnal 14 dekagrammnál, bõrnélküli zstrszalonnál 14 dekagrammnál, illetve bõrös zsirszalonnál 15 dekagrammnál több nem lehet.

Megkezdték a gyapjutermelesi jutalomdíjak kifizetését

A Budapesti Közlöny április 14-én megjelent számában egy közellátásügyi miniszteri rendelet a kilogrammonként 50 fillérrel kiegészített átvételi áron felül termelési jutalomdíjat (prémiumot) létesített, amelyet a többletgyapju után az az eladó kap aki birkájáról 1942 augusztus 15-ig bezárólag, bányáról pedig 1942 okt. 15-ig bezárólag több gyapjut szolgáltat be a Futurának vagy a Futura igazolt bizományosának, mint amennyit tavaly az említett időpontig valamely igazolt gyapjuvevőnek átadott. A tájékoztatónak megfelelően benyújtott igénylések alapján a Futura Rt. megkezdte a termelési jutalomdíjak kifizetését és az igényjogosultság megállapítása után minden termelő levonás nélkül fogja a beszállított gyapju-többlet után a termelési jutalomdíjat kézhez kapni.

SPORT

A horvát labdarugó válogatott friss, kemény ellenfél

Vasárnap, június 14-én vivja Horvátország és Magyarország válogatott labdarugó csapata harmadik nemzetek közötti válogatott mérkőzését. A hivatalos országok közötti kapcsolat 1940 május 2-án kezdődött, amikor Budapesten, az Ullői-úti sporttelepen Magyarország csapata 1:0 arányban győzte le Horvátország válogatott csapatát. Érdekes, hogy az akkori horvát csapatból hat játékos fog most vasárnap is ellenünk játszani. Az akkori győztes magyar csapat a következő összeállításban játszott: Csikós — Pákozdi, Polgár — Király, Sárosi III., Balogh I., Kincses, Sárosi dr., Toldi, Dudás, Gyetvai. A második mérkőzés 1940 december hó 8-án Zágrábban volt. A magyar csapat 1:1 (1:1) arányú döntetlen eredményt harcolt ki a bokáig süppedő sáros zágrábi talajon.

Ezen a második találkozón a magyar csapat a következő felállásban játszott: Csikós — Pákozdi, Biró, — Sárosi III., Polgár, Lázár, — Kincses, Sárosi dr., Sárvári, Bodola, Gyetvai. Az akkori horvát csapatban nyolc olyan játékos nevével találkozunk, aki vasárnap tagja lesz a Budapesten kiálló horvát csapatnak.

Az MLSz ünnepélyes külsőségek között kívánja megrendezni a mérkőzést, amely az új megváltozott keretek között megpecsételje lesz a horvát-magyar sport barátságának.

Július 1-re

ALLAST KERES

a fűszer, csemege és rövidáru szakmában jártas fiatalember. Érdeklődést „Jó munkáért” jelíggel a kiadó továbbít.

A horvát csapat egyébként kedden este már Budapestre érkezett.

A horvát-magyar labdarugómérkőzés előmérkőzése az első horvát-magyar kézilabda válogatott találkozó lesz.

A szabadkai MOVE vasárnap Bezdánban játszik

Vasárnap délután a két utolsó helyezett találkozik Bezdánban, bajnoki mérkőzés keretében. A bezdániak remélik, hogy sikerült a két pontot megszerezniük. A BSE a következő felállással áll ki: Kovács II. Magyarikiss I. Fejes Horváth III. Birher, Reiner II. Odri II. Kiss, Bódy Köszeghy.

NB II.

Zrinyi-csoport:

1. Haladás	25	16	5	4	87:39	37
2. Zomb. FC	25	17	3	5	76:43	37
3. Egyetértés	24	15	2	7	88:39	32
4. Sopr. VSE	23	14	4	5	73:42	32
5. ÉSE-Cikta	23	13	4	6	60:40	30
6. Tokod	24	14	1	9	79:50	29
7. P. DVAG	23	11	5	7	65:45	27
8. Pénzügy	25	9	7	9	56:49	25
9. Sz. VAK	25	9	5	11	66:49	23
10. Sop. FAC	24	9	5	10	56:55	23
11. Ujverbász	25	6	3	16	42:84	15
12. Zentai AK	24	5	4	15	47:94	14
13. Bezdán	23	2	4	17	34:91	8
14. Sz. Sport	23	1	2	20	15:123	4

A rejtélyes talizmán (61)

IRTA: CLEM YORE

Julie Marie és Kanuakalak odamentek a gyermeket megnézni.

Azonnal látták, hogy tuletették. Julie Marie a főpületeből megfelelő szert hozott, beadták és a gyermek hamarosan elcsen desedett. Julie Marie most Kanuakalakot magával akarta vinni, hogy lefeküdiene, de az öreg asszony nem volt hajlandó a gyermeket ott hagyni.

— Maga menjen, Kanuakalak itt marad — mondta és a lány semmivel sem tudta az elhatározásától eltéríteni.

Reggel Julie Marie megtudta, hogy a gyermek ugyan aludt az éjjel, de közben uira többször rájött a görcs. Reggel Kanuakalak egy csendesebb fekvésű szobába vitte, ahol a beteg gyermeket nem zavarta a prémvásár zsvaiva, amely nemsokára megindul. Itt a jólelkű öreg asszony a gyermek ágya mellé ült és enyhített a fájdalomán. A kis gyermek Tuyuk törzsének egy árva volt, az atyja és az anyja egy év előtt meghaltak.

Most sorra érkeztek a prémrel telerakott szánkok a nagy raktárpülete elé és az indián asszonyok az árut kirakták a fagyos földre. Az alkudozás kölcsönös furfanggal és páratlan kitalálással folyt délie, amikor is szünetet tartottak. Miután ettek, az indiánok folytatták a vásárt. Három óra körül, mikor éppen sűrűn kezdett hullni a hó, véget ért az aznapi vásár.

Míg ez a vásári láma, vad tárgyalások, alkudozás, tréfa és káromkodás közt folyt, Kanuakalak nem mozdult el a beteg gyermek mellől. Semmi sem tudta rábírni, hogy a gyermeket magára havigya.

Csak ezt mondta Julie Mariének: — Remélem, hogy Fleming püspök hamar itt lesz.

— Attól tart, hogy a gyermek súlyos beteg? Kanuakalak csak ismételte: — Remélem, hogy Fleming püspök hamar itt lesz. Kanuakalak mindent megtett, ami tőle telik.

Este hat óráig már magas hó borította el az udvart és még mindig hullt nagy, tollszerű peltyékben. Előrelátható volt, hogy ha így ha-

zik reggelig, nagyon mély hó fog mindent elborítani. De ez a hó csak hozzájárult a még előkövetkező mulatságokhoz.

Hatalmas vacsora után mindenki, aki az állomáson tartózkodott, összegyűlt a hosszú prémraktárban. Csak Kanuakalak hiányzott, mert a gyermek mellett maradt.

Itt az indiánok egyszerű lelkére mély benyomást tett a nagy karácsonyfa fényes kivilágítása és a vakító, sokszínű lámpák, amelyek az örökzöld és a színes papírdíszítések közé rejtve világítottak.

Amikor azután Touhev Mike Mikulásnak öltözve minden jelenlétükön egy papírcsokóban cukorkát, diót és más ajándékokat adott át, a lelkes izgalom és a tomboló öröm tetőpontját érte el.

Az indián asszonyok fülsiketítő sikongással mutogatták egymásnak az ajándékaikat.

Leon, Joe Willie, Baptiste és a hosszú Shurtleff Tom száharmonikával, hegedűvel, gitárral kísérték Moreau Pierre énekét. Ezt énekelte dörgő hangon:

„Amikor az ördög Quebecbe jött.”

Ezután Julie Marie beállította a nagy rádiókészüléket és az egész házat betöltötte a különböző parti állomások által leadott vidám karácsonyi zene.

Ejféli rég elmúlt, amikor a vidám ünnepi mulatság véget ért.

A hó már nagyon mély volt és a szél féktelen dühvel seprte végig, az erdő felől sűrű hótömeget seprve maga előtt.

Amikor Jim és Julie Marie Mikeval és Pierrel a tűz mellett ültek, lélekszakadva rohant be Nowak a szobába.

— Kanuakalak eltűnt, — kiáltotta — Kon-It'l küldött, hogy Moreau Pierre, Touhev Mike és Julie Marie jöjjenek oda hozzá.

Jim ezt gondolta: Bekövetkezett. Végre megérkezett a fejünk felett függő veszedelem, amelyet olvan tisztán éreztem.

Nowakot követve elmentek a házig, ahol Kanuakalak a beteg gyermekkel tartózkodott egész este. A ház némán bámszkodó indiánok-

ZENE

Hatalmas sikere volt az újvidéki oratórium hangversenynek

Vasárnap este a Leventeotthonban zajlott le az a nagyszabású hangverseny, amelyen az oratóriumok két legnehezebbje: az öröksz Bach Magnificát és Kodály világszerte ismert Te Deuma került bemutatásra. Az Újvidéki Kórus 120 tagú impozáns vegyeskara és a filharmonia 60 tagú apparátusa olyan művészi alkotott, amely minden elismerést megérdemel. Dr. Kiss Lajos karnagy konzervatóriumi igazgató fáradságot nem ismerő munkája ismét egy pillért rakott le Újvidék zenekulturájának kiépítésében.

A szólólisták között volt Basilides Maria a magyar kir. Operaház örökös tagja, akinek gyönyörű színezetű altja egy a szólólistákban, mint a kvartettekben pompásan emelte a mű előadását. Simányi Erzsébet első szoprán, a konzervatórium tanárnője valamint vitéz Nádasy Józsefné énekművésznő második szopránja kitűnően érvényesült a szólókban. Nagypál László tenor és Litassy György basszus, az Operaház magánénekesei szólórészleteiket pompás technikával meleg hangszínezettel adták elő. A Bach Magnificát ó-klasszikus nyugodtsága mellett Kodály Te Deuma az ellenkező hatást váltotta ki a modern világot szemléltető, hatalmas fordulataival a kórus és a zenekar egetverő, avagy szerényen, megbékélően lebegő dinamikai hatásaival.

Kodály Te Deumát közepes nagyságú városban előadni óriási teljesítmény az újvidékieknek azonban ez száz-százalékosan sikerült!

A kitűnő szólólistákat, a kórust és a zenekart nagyszerű karnagyukkal együtt hosszszantartó ünneplésben részesítette a körül belül hatszáz főnyi közönség.

(k. j.)

kal volt tele, akik utat engedtek az érkezőnek. A szoba tulsó végében állt Kon-It'l, egy kis darab gvertva fölé hajolva és az ajka mozgott, mintha varázsfömlát rebegne. Amint odafétek hozzá, a földön fekvő kis matraca mutatott. Ezen feküdt, fejét a kis párnára fektetve, elfakult, a szenvedéstől eltorzult arccal a beteg kis gyermek teste. Az első pillantásra látták, hogy halott. Vékony nvakán fojtogatás és karmolás nyomai látszóttak.

Amint Julie Marie ezt meglátta, felkiáltott: — Ezt nem Kanuakalak tette! Nem ő tette ezt!

Kon-It'l éles hangon érthetetlen szavak özőnét kiáltotta a halott gyermek fejénél állva. Amikor pedig hangja egvre élesebben sivitva végül vékony és átható iajszóban csendült ki, fértelen elhallgatott és egy ujját ráfektette a fehér tollra, amely a halott gyermek két szemeközé volt fektetve.

Moreau Pierre összenézett Touhev Mikével. (Folytatása következik)

Apróhirdetések

Kifutót keresek június 15-i belépésre. Jelentkezni Universal illatszertárban. Zombor. a-1867

Magyar Állami cséplőgép 14 atmoszférás, alacsony és magas nvo másu, teljes felszereléssel eladó. Megetekint hető: Juránovitsnál. Nándorszállás. a-1872-f

Rézműves segédet, önállóan dolgozó munkást, azonal felvez Pénzes József rézműipar vállalata Pécs. Mailáth utca 29. a-1874-f

Különbéjratu butorozott szoba kiadó. Orzóna utca 21 alatt. a-1873-f

Első Magyar Gazdasági 54" cséplőszekrény szíjjazat nélkül minden elfogadható áron eladó. Sőt János Bácskertes. Duna utca 42. a-1871

Takarítónőt jó bizonvítvánval felvez június 15-re dr. Holzschuh szanatórium. Zombor. a-1863-f

Kiadót iszta, udvari parkettás butorozott szoba. Széchenyi körút 10 szám alatt. a-1870-f